

तस्य तन्सर्वमाचखौ सीताया लक्ष्मणे वचः । यदुक्तवत्यसदृशं वैदेही पश्चिमं वचः ।
 दक्षमानेन तु हृदा रामोऽभ्यपतदाश्रमं । स ददर्श तदा गृध्रं निहतं पर्वतोपमं ।
 राक्षसं शङ्कमानस्तं विक्रय्य बलवद्भुजः । अभ्यधावत काकुत्स्थस्ततस्तं सहलक्ष्मणः ।
 स तावुवाच तेजस्वो सहितौ रामलक्ष्मणौ । गृध्रराजोऽस्मि भद्रं वा सखा दशरथस्य वै ।
 तस्य तद्वचनं श्रुत्वा संगृह्य धनुषी शुभे । कोऽयं पितरमस्माकं नाम्नाहेत्युचतुश्च तौ । १९०९
 ततो ददृशुस्तौ तं क्षिप्रपक्षद्वयं खगं । तयोः शशंस गृध्रस्तु सीतार्थे रावणाद्ध्वं ।
 अपृच्छद्राघवो गृध्रं रावणे कान्दिशं गतः । तस्य गृध्रः शिरःकम्पैराचचचे ममार च ।
 दक्षिणामिति काकुत्स्थो विदित्वाऽस्य तदिङ्गितं । सत्कारं लभयामास सखायं पूजयन् पितुः ।
 ततो दृष्ट्वाश्रमपदं व्यपविद्धवृषोमठं । विध्वस्तकलसं शून्यं गोमायुशतसङ्कुलं ।
 दुःखशोकसमाविष्टौ वैदेहीहरणादितौ । जग्मतुर्दण्डकारण्यं दक्षिणेन परन्तपौ । १९१०
 वने महति तस्मिंस्तु रामः सौमित्रिणा सह । ददर्श मृगयूथानि द्रवमाणानि सर्वशः ।
 शब्दश्च घोरं सत्त्वानां दावाग्निरिव वर्द्धनः । अपश्यतां मुहूर्त्ताच्च कबन्धं घोरदर्शनं ।
 मेघपर्वतसङ्काशं शालस्कन्धं महाभुजं । उरोगतविशालाचं महोदरमहामुखं ।
 यदृच्छयाऽथ तद्रक्षः करे जग्राह लक्ष्मणं । विषादमगमत् सद्यः सौमित्रिरथ भारत ।
 स राममभिसंप्रेक्ष्य कथ्यते येन तन्मुखं । विषण्णश्चाब्रवीद्रामं पश्यावस्थामिमां मम । १९११
 हरणञ्चैव वैदेह्या मम चायमुपप्लवः । राज्यभ्रंशश्च भवतस्तातस्य मरणन्तथा ।
 नाहं त्वां सह वैदेह्या समेतं कोशलागतं । द्रक्ष्यामि पृथिवीराज्यं पितृपैतामहे स्थितं ।
 द्रक्ष्यन्त्यार्यस्य धन्या ये कुशलाजशमीलवैः । अभिषिक्तस्य वदनं सोमं शान्तघनं यथा ।
 एव बद्धविधं धीमान् विललाप स लक्ष्मणः । तमुवाचाथ काकुत्स्थः सम्भ्रमेव्यसंभ्रमः ।
 माविधीद नरव्याघ्र नैष कश्चिन्मयि स्थिते । किन्ध्यस्य दक्षिणं बाहुं क्षिप्रः सद्यो मया भुजः । १९१२
 इत्येवं वदता तस्य भुजो रामेण पातितः । खड्गेन भृशतीक्ष्णेन निहत्तस्तिलकाण्डवत् ।
 ततोऽस्य दक्षिणं बाहुं खड्गेनाजघ्निवान् बली । सौमित्रिरपि संप्रेक्ष्य भ्रातरं राघवं स्थितं ।
 पुनर्जघान पार्श्वे वै तद्रक्षो लक्ष्मणे भृशं । गतासुरपतङ्गमौ कबन्धः सुमहांस्ततः ।
 तस्य देहादिनिःसृत्य पुरुषोदिव्यदर्शनः । ददृशे दिवमास्थाय दिवि सूर्यदिव ज्वलन् ।
 पप्रच्छ रामस्तं वाग्मी कस्त्वं प्रब्रूहि पृच्छतः । कामया किमिदञ्चित्रमाश्चर्यं प्रतिभाति मे । १९१३
 तस्याचचचे गन्धर्वो विश्वावसुरहं नृप । प्राप्तो ब्राह्मणशापेन योनिं राक्षसमेवितां ।
 रावणेन हता सीता राज्ञा लङ्काधिवासिना । सुग्रीवमभिगच्छस्व स ते सख्यं करिष्यति ।
 एषा पम्पा शिवजला हंसकारण्डवायुता । च्छव्यमूकस्य शैलस्य सन्निकर्षे तडाकिनी ।
 वसते तत्र सुग्रीवश्चतुर्भिः सचिवैः सह । भ्राता वानरराजस्य बालिनो हेममालिनः ।
 तेन त्वं सह सङ्गम्य दुःखमूलं निवेदय । समानशीलो भवतः साहाय्यं स करिष्यति । १९१४